خلیج‌فارس

برگزاری خطرناک‌ترین نشست سران کشورهای حاشیه خلیج‌فارس

سعودی درپی به‌حاشیه راندن عمان

عبدالباری عطوان*: به ۵ دلیل نشست روز سه‌شنبه (دیروز) سران کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس نسبت به نشست‌های سابق پیچیده‌تر و همراه با اختلاف‌های بیشتری بود؛ اول- پادشاه عربستان در سفر دوره‌ای خود، عمان (از اعضای پایه‌گذار شورای همکاری خلیج‌فارس) را نادیده گرفته و این اقدام عمدی بوده است. نرفتن سلمان بن عبدالعزیز به مسقط دلیل بر این است که این کشور از کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس کنار گذاشته شده که حکایت از بحرانی پنهان در روابط مسقط و ریاض دارد. چند سال پیش عمان طرح تبدیل کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس به اتحادیه را رد کرده بود. دوم- انتخاب ابوظبی، پایتخت امارات به عنوان نخستین مقصد سفر ملک سلمان اتفاقی نبوده و با دقت فراوان انتخاب شده است. این گام با هدف رساندن یک پیام سیاسی است. مفهوم این پیام این است که امارات بیشترین نقش را در «توفان قاطعیت» در کنار عربستان بازی می‌کند و در بین کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس نزدیک‌ترین دولت به مرکز قدرت در عربستان است. سوم- ملک سلمان قصد دارد بحران نفتی با کویت بر سر میدان نفتی الخفیجی را حل کند و پمپاژ نفت از این میدان را از سر بگیرد. (این میدان روزانه ۴۰۰ هزار بشکه نفت تولید می‌کند که به صورت مساوی بین دو کشور تقسیم می‌شود.) یعنی عربستان قصد دارد یکی دیگر از اختلاف‌های مرزی را با یکی از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس حل کند. چهارم- ملک سلمان ۲ ساعت بعد از اینکه عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری مصر ابوظبی را ترک کرد، وارد این شهر شد و به این ترتیب امیدها برای حل اختلاف با مصر به ناامیدی تبدیل شد و این امر نشان می‌دهد ملک سلمان تنها روی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس تمرکز کرده است تا به یک ائتلاف امنیتی، اقتصادی و سیاسی تبدیل شود. پنجم- پدر امیر کنونی قطر، شیخ حمد بن‌خلیفه آل‌ثانی به همراه پسرش، تمیم از ملک سلمان در فرودگاه استقبال کردند. روابط ملک سلمان و امیر سابق قطر قبل از اینکه سلمان به پادشاهی برسد زیاد خوب نبود. نمی‌دانیم دولت عمان در قبال این تلاش عربستان برای به حاشیه راندنش چگونه رفتار می‌کند؛ عمانی‌ها همیشه سکوت را ترجیح می‌دهند و در دعواهای سیاسی یا رسانه‌ای وارد نمی‌شوند و به آرامش تمایل دارند و چه بسا سطح مشارکت‌شان در نشست دیروز سران در منامه، برخی واکنش‌های آنها را در این زمینه بازتاب دهد. جنگ یمن و حجم مشارکت در این جنگ و میزان حضور در کنار رهبران عربستان در مقابله با ایران، سوریه و عراق معیار و شروط عضویت در هر اتحادیه جدید کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس است. از سوی دیگر، نشست سران کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس در شرایطی برگزار شد که عربستان در هیچ‌یک از جنگ‌های خود در سوریه، یمن و عراق دستاوردی نداشته است و با بحران مالی سنگین دست و پنجه نرم می‌کند. عربستان به دلیل سیاست ریاضت اقتصادی، مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم و برداشتن یارانه کالاهای ضروری، همچنین نبود مشارکت شهروندان در اداره کشور و نظارت بر حکومت از طریق پارلمان منتخب و روزنامه آزاد با نارضایتی داخلی روبه‌رو است. مهم‌ترین مساله نشست دیروز سران کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس جنگ در یمن بوده که با وجود گذشت بیش از ۲۰ ماه هنوز دستاوردی نداشته است. جنگی که قرار بود صنعا را آزاد کند و شکست مطلق را به انصارالله و علی عبدالله صالح تحمیل کند. نشست سران در منامه همچنین نشستی برای آماده شدن برای رویارویی با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری منتخب آمریکا بود که می‌خواهد بر کشورهای شورای همکاری حاشیه خلیج‌فارس و به طور خاص عربستان «جزیه» تحمیل کند؛ جزیه‌ای که مقدار آن یک‌چهارم درآمدهای نفتی به عنوان حمایت از این کشور است. رئیس‌جمهور منتخب آمریکا همچنین بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه را به عنوان شریک در جنگ علیه تروریسم وهابی همانطور که وی یعنی ترامپ آن را توصیف می‌کند، می‌داند. خلاصه آنکه نشست سران کشورهای حاشیه خلیج‌فارس در منامه با همه نشست‌هایی که از زمان تاسیس شورای همکاری خلیج‌فارس در سال ۱۹۸۱ برگزار شده است فرق می‌کند، اگر نگوییم به دلیل شرایط، تهدیدها و بحران‌هایی که کشورهای حاشیه خلیج‌فارس شرکت‌کننده در آن و نیز همه منطقه خاورمیانه در آن به سر می‌برند، از همه آنها خطرناک‌تر است.

***تحلیلگر برجسته جهان عرب**

توسط روسیه و چین صورت گرفت

وتوی قطعنامه شورای امنیت درباره حلب

چورکین: این قطعنامه آخرین تلاش برای حمایت از تروریست‌ها بود

پیشروی ارتش سوریه از محورهای شرق و شمال به سمت بخش جنوبی جاده منتهی به فرودگاه بین‌المللی حلب و همزمان پیشروی به سوی مهم‌ترین مقر تروریست‌ها در بیمارستان العیون، باعث شده ۶۵ تا ۷۰ درصد از خاک محله‌های شرقی حلب در کنترل ارتش سوریه باشد و احتمال می‌رود آنگونه که فرستاده ویژه سازمان ملل متحد در امور سوریه نیز گفته است، ارتش تا اواخر سال جاری میلادی، کنترل این پایتخت مهم اقتصادی این کشور را به دست گیرد. نیروهای دولتی سوریه اعلام کردند، پیشروی‌های زیادی را محقق کرده و بخش‌های وسیعی از منطقه واقع بین فرودگاه حلب از شرق تا قلعه حلب در غرب را تحت کنترل دارند که بخش اعظم جاده مواصلاتی بین مرکز حلب و فرودگاه بین‌المللی آن را امن می‌کند و اجازه می‌دهد از فرودگاه برای ایجاد کریدور هوایی جهت حمایت از نیروهای دولتی در آینده استفاده شود. منابع دولتی افزودند نیروهای ارتش سوریه در تلاش برای پیشروی بیشتر در حلب قدیم و اطراف قلعه حلب هستند؛ جایی که هزاران اعلامیه را در آنجا ریخته و از مخالفان مسلح خواستند سلاح‌های‌شان را زمین بگذارند و خود را تسلیم کنند. در این راستا نیز گروه‌هایی از افراد مسلح از ترس اینکه مورد مجازات سنگین النصره قرار نگیرند خود را تسلیم ارتش کرده‌اند. فروپاشی گسترده در بین صفوف افراد مسلح مشاهده می‌شود که نتیجه پیشروی گسترده ارتش سوریه در بخش جنوبی جاده فرودگاه بین‌المللی حلب است تا آن را به طور کامل منطقه امن اعلام کنند. یک مقام امنیتی سوریه گفت: ده‌ها فرد مسلح طی ۲ روز گذشته خود را تسلیم کرده‌اند؛ آن هم بعد از اینکه توانستند خود را از دست النصره نجات دهند. با اینکه چند روز از تشکیل «جیش‌الحلب»- که تحت فرمان گروه تروریستی جبهه النصره است- می‌گذرد اما این گروه شورشی هیچ پیشروی نداشته است. با پیشروی گسترده ارتش سوریه، نیروهای سوری اکثر بخش‌های جاده منتهی به فرودگاه حلب را به استثنای محدوده‌ای کوچک در منطقه سداللوز که در دست مخالفان است، امن کرده‌اند. منابع میدانی پیش‌بینی کردند ظرف ساعات آینده وضعیت این منطقه هم مشخص شود. تامین امنیت این جاده به راه‌اندازی فرودگاه منجر شده و به تسریع عملیات آزادسازی شهر کمک می‌کند. تحولات میدانی اخیر دال بر آن است که ارتش قصد دارد در گام بعدی به سمت محله‌های حلب قدیم رفته و به قلعه حلب برسد. چندین محله بین مقرهای تحت تسلط ارتش سوریه و قلعه حلب که از ۳ جهت توسط افراد مسلح محاصره است فاصله وجود دارد. اگر ارتش بر محله‌های باقیمانده یعنی باب‌الحدید، اقیول یا اغیور، باب‌النصر و جاده خندق تسلط یابد، افراد مسلح در زاویه جنوب غربی محله‌های شرقی محاصره خواهند شد؛ یعنی محله‌های السکری، صلاح‌الدین و الکلاسه که بسیار پرجمعیت هستند. ارتش سوریه در جریان عملیات گسترده خود در شرق حلب که با پشتیبانی هوایی روسیه انجام می‌شود، روز دوشنبه به پیشروی‌هایی دست یافت و توانست وارد محله الشعار شود. اکنون این محله نیز تحت کنترل نیروهای سوری است. به گفته مسؤولان ارتش سوریه، گروه‌های مسلح شورشی اکنون تنها کنترل ۱۸ کیلومتر مربع از شرق حلب را در دست دارند. ارتش سوریه می‌گوید با پیشروی گسترده خود در یک هفته اخیر به ورودی‌های محله‌های قدیمی شرق حلب رسیده است و فاصله چندانی با پیروزی نهایی و آزادی کامل شهر حلب ندارد. در سایه چنین پیروزی‌ها در حلب، گروه تروریستی جبهه النصره بیم آن دارد ادلب، مقصد بعدی نیروهای ارتش سوریه و همپیمانانش باشد. پایگاه اینترنتی النشره در گزارشی در این‌باره نوشت: همه شواهد حکایت از این دارد که نبرد آزادسازی مناطق شرقی حلب نگرانی را برای گروه تروریستی «جبهه فتح‌الشام» (جبهه النصره سابق) به همراه داشته است؛ خاصه اینکه اعلام قطع ارتباط این گروه با گروه تروریستی القاعده نیز اهداف مورد نظر خود را محقق نکرد، در حالی‌که روسیه نیز در آن بحبوحه در پی دستیابی به توافقی با آمریکا بود تا در راستای مبارزه با تروریسم، این گروه را هدف قرار دهد ولی عملا هیچ اتفاقی رخ نداد و بر عکس، همه پیشنهادهای مربوط به آتش‌بس در حلب بر خروج عناصر این گروه از این شهر متمرکز شد. در همین راستا، این روزها در ترکیه مذاکراتی میان روسیه و برخی گروه‌های مسلح در جریان است که مساله خروج عناصر فتح‌الشام در مقابل اعلام آتش‌بس و وارد کردن کمک‌های بشردوستانه به حلب در حال بررسی است. همزمان با این مساله، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده است واشنگتن پیشنهاد مسکو برای خروج غیرنظامیان از شرق حلب را تایید نمی‌کند. برخی منابع آگاه اعلام کردند با وجود اینکه برخی گروه‌های تروریستی مانند جبهه فتح‌الشام نمی‌پذیرند از حلب خارج شوند ولی برخی از این گروه‌ها پس از اینکه مطمئن شدند این جنگ بی‌فایده است و ارتش سوریه نیز پیشروی‌های سریعی داشته است اکنون تصمیم به سازش گرفته‌اند. برخی از این گروه‌ها به ترکیه وابسته هستند و آنکارا نیز تمرکز خود را بر الباب قرار داده است و قصد ندارد با روسیه درگیر شود، چرا که می‌داند این مساله برایش گران تمام خواهد شد. به گفته این منابع، مسکو خواستار آن است که نبرد حلب تا پیش از سال جاری میلادی یعنی قبل از اینکه دونالد ترامپ زمام امور را در کاخ سفید به دست گیرد، به پایان برسد تا در سر میز مذاکره معادله جدیدی را تحمیل کند.

■ وتوی چین و روسیه به نفع سوریه

شورای امنیت دوشنبه‌شب درباره پیش‌نویس قطعنامه سازمان ملل درباره برقراری آتش‌بس موقت یک هفته‌ای در حلب رای‌گیری کرد که چین و روسیه این قطعنامه را وتو کردند. ویتالی چورکین، نماینده دائم روسیه در سازمان ملل اعلام کرد برای توقف درگیری‌ها در حلب باید جدول زمانی تعیین شود و راه‌های امنی برای خروج عناصر مسلح از شرق حلب ایجاد شود. در این طرح اشاره‌ای به خروج عناصر مسلح از شرق حلب نشده است. چورکین با تاکید بر اینکه این امکان برای روسیه وجود ندارد که با این طرح سازمان ملل درباره حلب با مفاد کنونی موافقت کند، گفت: موافقت با این طرح به اوضاع انسانی در حلب خسارت وارد می‌کند. مسکو معتقد است ارتش سوریه اکنون کنترل بیشتر مناطق حلب را در دست دارد و در حال حاضر آتش‌بس معنای چندانی ندارد و قابل تمدید نیست، چراکه عناصر تروریستی با تمدید آن تنفس و تجدید قوا می‌کنند، بنابراین تروریست‌ها یا باید از حلب خارج یا اینکه کشته شوند.

■ پیشنهادات مالی اتحادیه اروپایی به دمشق

روزنامه انگلیسی تایمز گزارش کرد ظاهرا اتحادیه اروپایی قصد دارد به دمشق پیشنهاد کمک‌های مالی در قبال در قدرت ماندن معارضان مسلح سوریه در برخی مناطق این کشور بدهد. طبق این گزارش، پیشنهادات جدید اتحادیه اروپایی توسط فدریکا موگرینی، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپایی در نشست ۲ هفته پیش وی با رهبران معارضان سوری مطرح شده است. یکی از منابع نزدیک به معارضان مسلح سوری به تایمز اعلام کرد: «آنچه موگرینی در صدد انجام آن است، در واقع در طرح اتحادیه اروپایی قرار دارد و این شیوه رفع درگیری‌هاست. انتقال قدرت وجود خواهد داشت اما جزئیات آن مبهم است. در عوض، اگر تمام طرفین موافقت کنند و همه به آنچه اتحادیه اروپایی می‌گوید، عمل کنند، مبلغ هنگفتی پول وجود خواهد داشت». به نوشته تایمز، اتحادیه اروپایی در حال حاضر اگرچه با باقی ماندن اسد در قدرت موافق است اما می‌خواهد قدرت به استان‌های سوریه واگذار شود و معارضان مسلح سوریه بتوانند قدرت بگیرند.

■ دستان غرب به خون آلوده است

مسکو بتازگی چند بیمارستان صحرایی در حلب از جمله در شرق آن ایجاد کرده است تا کمبود پزشک و تجهیزات بهداشتی در این شهر را تا حدودی جبران کند. گروه‌های تررویستی روز دوشنبه یکی از این بیمارستان‌ها را در حلب هدف حملات خمپاره‌ای خود قرار دادند که در جریان آن، ۲ پزشک روس کشته و تعدادی غیرنظامی زخمی شدند. وزارت خارجه روسیه در بیانیه‌ای در این‌باره اعلام کرد: این بیمارستان که روز یکشنبه فعالیت خود را برای معالجه ساکنان حلب آغاز کرده بود، مورد حمله قرار گرفت و مسکو می‌داند افراد مسلح اطلاعات درباره این بیمارستان را از کجا به دست آورده‌اند. وزارت دفاع روسیه افزود: حامیان تروریست‌ها از آمریکا، انگلیس و فرانسه نیز مسؤول این حمله هستند؛ دستان آنها خون‌آلود است. این وزارتخانه تأکید کرد: ما بخوبی می‌دانیم گروه‌های مسلح در حلب از کجا محل استقرار این بیمارستان را شناسایی کرده بودند تا لحظاتی پس از شروع ساعت کار به آن حمله کنند.

■ دفن سوریه، رؤیای حامیان تروریسم

نماینده دائم کشور سوریه در سازمان ملل متحد، در نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد اظهار داشت، رویای حامیان تروریسم این است که کشور سوریه را در میان ویرانه‌ها دفن کنند. بشار الجعفری گفت: «رویای حامیان تروریسم این است که کشورم سوریه را دفن کنند، چنانچه این رویا را برای عراق، لیبی و یمن در سر داشتند اما معتقدم این کشورها وقتی به خواب می‌روند کابوس آنان را فرا می‌گیرد، چنانچه نفرین مردم سوریه، عراق، لیبی، یمن و فلسطین با آنها همراه است. از روزهای اولی که تروریسم بر سوریه تحمیل شد هر یک از کشورهای آمریکا، فرانسه و انگلیس که بدرستی می‌توان آنها را ۳ تفنگدار حامی تروریسم لقب داد، در کنار کشورهای دیگری که عضو شورای امنیت نیستند، مثل ترکیه، قطر و عربستان سعودی، با برگزاری نشست‌های رسمی و غیررسمی، رایزنی‌های جانبی و تهیه پیش‌نویس قطعنامه‌های مختلف و پیاپی، شرایطی را فراهم کردند که موجب شد سازمان ملل متحد از مهم‌ترین اصول و مبانی خود در مسیر حفظ امنیت و صلح جهانی فاصله بگیرد و به محلی برای جولان برخی کشورها، تریبونی برای دفاع از تروریسم در سوریه و ترویج تروریسم و ایجاد چالش در مسیر مبارزه بین‌المللی با این پدیده تبدیل شود».

پازل

آوارگی البغدادی در مرز عراق و سوریه

با مشاهده شدن ناگهانی سرکرده گروه تروریستی داعش در مرز عراق و سوریه احتمال آزادی قریب‌الوقوع موصل بالا گرفت. به گزارش سومریه‌نیوز، یک منبع محلی در استان نینوای عراق روز دوشنبه فاش کرده است «ابوبکر بغدادی» رهبر سازمان تروریستی داعش را در یکی از روستاهای منطقه «البعاج» در غرب استان نینوا دیده است. به گفته این منبع که خواست نامش فاش نشود، البغدادی در حالی به شکل ناگهانی در این منطقه مرزی مشاهده شده که سرکردگان دیگر داعش نیز همراهش بوده و به خاطر در امان ماندن از حملات جنگنده‌های عراقی، بر یک خودروی استتار شده سوار بوده است. این در حالی است که پیش‌تر شایعه‌ای درباره احتمال ملحق شدن چند سرکرده داعش به البغدادی در موصل برای جایگزینی معاونان به هلاکت رسیده‌اش منتشر شده بود که حالا دروغ بودن آن مشخص می‌شود. همچنین برخی منابع غربی به دروغ خبر از کشته شدن البغدادی یا انتقالش به رقه سوریه، دومین پایگاه مهم داعش خبر داده بودند. طبق این شایعه داعش در عراق از همه فرماندهان نظامی و امنیتی از جمله فرمانده گروه تروریستی «جیش‌الشام» و فرمانده «ولایت الرقه» خواسته بود برای مشارکت در جلسه انتخاب خلیفه جدید به عراق سفر کنند اما براساس مستندات جدید، رهبران اصلی داعش از ترس بمباران هوایی در بیابان‌های میان سوریه و عراق آواره شده‌اند که این احتمالا به معنای فقدان یک مغز متفکر اصلی در هر دو شهر موصل و رقه خواهد بود.

والس به جای اولاند، نامزد ریاست‌جمهوری شد

پیوند ناامیدانه آقای کوتوله و آقای عبوس

مانوئل والس پست نخست‌وزیری فرانسه را با رویای ریاست‌جمهوری ترک کرد. البته رویایی بخت‌برگشته که با توجه به افتضاحات پیاپی رئیسش، فرانسوا اولاند و حزب حاکم سوسیالیست طی ۴ سال گذشته بسیار دوردست به نظر می‌رسد. همچنین راست‌گرایی کم‌سابقه در فرانسه تحت تاثیر پیروزی دونالد ترامپ در آمریکا و اقبال گسترده به حزب ابر راستگرای جبهه ملی، بخت یک رئیس‌جمهور سوسیالیست دیگر پس از اولاند را بیش از پیش کاهش می‌دهد. والس دیروز در حالی استعفانامه خود را تقدیم رئیس‌جمهور کرد که شب پیش از آن در منطقه اوری در حومه پاریس رسما جایگزینی‌اش به جای اولاند در انتخابات ۲۰۱۷ را اعلام کرده بود. اولاند که یک هفته جلوتر از انتخابات کنار کشیده بود پس از گفت‌وگویی نیم‌ساعته با والس در کاخ الیزه استعفای نخست‌وزیرش را پذیرفت و برنار کازونوو وزیر کشور را جایگزین او کرد. در سلسله جایگزینی‌ها «برونو لورو» هم به عنوان وزیر کشور جدید فرانسه منصوب شد. زمانی که اولاند احمق در پی هوسرانی‌هایش، همسرش و زن قدرتمند حزب سوسیالیست یعنی سگولن رویال را- که خود زمانی نامزد ریاست‌جمهوری بود- با ۴ فرزند طلاق می‌داد در حقیقت پایگاه اجتماعی خود در میان چپگراها را نیز نابود می‌کرد. حال آقای کوتوله باید در غیاب رویال به پیوند سیاسی ناامیدانه و نامطلوبی با آقای عبوس تن دهد. والس همیشه عصبی دست‌کم از ۲ سال پیش توسط محافل رسانه‌ای به عنوان جایگزین اولاند بی‌لیاقت و نامحبوب برای حفظ کاخ الیزه معرفی شده است و افکار عمومی اغلب او را به این خاطر که با وجود پلیسی کردن اوضاع طی ماه‌های اخیر در فرانسه نتوانسته امنیت را حفظ کند ملامت می‌کنند. او که با آن روش‌های سرکوبگرانه‌اش هیچ‌وقت چهره‌ای محبوب نبوده است به عنوان آخرین امید جناح اولاند در حزب سوسیالیست باید ماه آینده با دیگر مدعیان حزب وارد گردونه رقابت در انتخابات مقدماتی شود. در مهم‌ترین نظرسنجی سراسری انجام شده متعاقب قطعی شدن نامزدی فرانسوا فیون در انتخابات سراسری بهار آتی از سوی حزب جمهوری‌خواه، تقریبا هیچ بختی برای نامزد چپ میانه باقی نمانده است و پس از فیون با بیش از ۶۰ درصد آرا، مارین لوپن با بیش از ۳۰ درصد آرا قرار می‌گرفت. در حقیقت همانند انتخابات فراموش‌نشدنی سال ۲۰۰۲، سوسیالیست‌ها احتمالا تنها نقش ساقدوش و متحد اجباری نامزد جمهوری‌خواه را برای جلوگیری از پیروزی ملی‌گرایان افراطی خواهند داشت. با استعفای والس، کازونوو در حالی باید به فکر تشکیل دولت جدید برای ۷ ماه آخر ریاست‌جمهوری اولاند باشد که همه از فقدان اعتماد و اطمینان قوی میان اولاند و کازونوو باخبرند. اما اولاند مجبور بوده او را به نخست‌وزیری بگمارد، چرا که پس از والس، توانمندترین فرد اجرایی و در عین حال امنیتی‌ترین چهره کابینه است که شاید بتواند سوءمدیریت آقای رئیس‌جمهور را جبران کرده و شرایط وخیم امنیتی فرانسه تروریست‌زده را کنترل کند.

چهارگوشه

NEWS

ارتباط داماد اردوغان با نفت داعش

پایگاه ویکی‌لیکس اسنادی منتشر کرد که نشان می‌دهد میان داماد رجب طیب اردوغان با واردات نفت داعش به ترکیه ارتباط‌هایی وجود دارد. آنکارا در سال ۲۰۱۲، شرکت پاورترانس که به واردات نفت از داعش متهم شده را از منع واردات، صادرات و انتقال نفت یا مشتقات آن را مستثنا کرد. اسناد افشا شده از سوی ویکی‌لیکس شامل ۵۷ هزار و ۹۳۴ پیام از پست الکترونیکی داماد اردوغان است. این اسناد که تاریخ آن آوریل ۲۰۰۰ تا ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۶ است نامه‌نگاری میان برات آلبایراک و شخصیت‌های سیاسی، تجاری و اعضای خاندان حاکم است.

دولت نیجریه در پی محاکمه زکزاکی

به‌رغم صدور حکم آزادی شیخ ابراهیم زکزاکی، رهبر جنبش اسلامی نیجریه، مقام‌های یکی از ایالت‌های این کشور همچنان بر محاکمه و زندانی شدن وی پافشاری می‌کنند. شیخ زکزاکی بیش از یک سال است که بدون هیچ محاکمه‌ای در زندان به سر می‌برد. مقام‌های ایالت کادونا در نیجریه روز دوشنبه اعلام کردند زکزاکی باید بنا بر آنچه آنها ایجاد «بی‌قانونی» اعضای جنبش اسلامی نیجریه در ۳ دهه اخیر خواندند، محاکمه شود. مقام‌های ایالت کادونا در ماه اکتبر در راستای سرکوب جنبش اسلامی نیجریه، این جنبش را غیرقانونی خواندند. مقام‌های کادونا همچنین روز دوشنبه این گروه را به «وابستگی به یک قدرت خارجی» متهم کردند.

سقوط اف-۱۶ ارتش اردن

یک جنگنده آمریکایی اف-۱۶ نیروی هوایی ارتش اردن سقوط کرد. خبرگزاری رسمی اردن گزارش داد این جت جنگی روز دوشنبه بعد از تلاش ناموفق خلبانش برای بلند شدن از روی باند یکی از پایگاه‌های نظامی آموزشی اردن دچار نقص فنی شده و سقوط کرده است. به گفته یک منبع نظامی نیروی هوایی ارتش اردن اف-۱۶ به طور کامل منهدم و خلبان آن کشته شده است.

شرقاسیا

بازخواست برندها در کره‌جنوبی

در اتفاقی تاریخی مدیران بزرگ‌ترین برندهای تجاری و صنعتی کره‌جنوبی دیروز مجبور به پاسخگویی در برابر یک هیات پارلمانی ویژه شدند. جی وای لی، رئیس مجتمع سامسونگ و چونگ مون‌کو، مدیرعامل شرکت هیوندای در زمره مدیران موسسات تحت بازخواست در جلسه روز سه‌شنبه بودند که سهامداران آنها مجموعا بر نیمی از اقتصاد کره‌جنوبی مسلط هستند. به گزارش بی‌بی‌سی، آنها در ارتباط با اتهام فساد ریاست جمهوری این کشور و اطرافیانش توسط هیات ویژه تحقیق پارلمان کره احضار شده بودند. این پیامد زلزله‌ای سیاسی است که تمام اضلاع قدرت در این کشور آسیای شرقی را در برمی‌گیرد. روز جمعه گذشته در نخستین مورد از استیضاح یک رئیس‌جمهوری کره‌جنوبی از زمان استقرار دموکراسی و آغاز روند توسعه در اواسط دهه ۱۹۸۰ ، خانم پارک گونهه درباره اتهام فساد در دفتر ریاست جمهوری در مجلس این کشور حاضر شد. این بحران زمانی آغاز شد که ماه گذشته میلادی رسانه‌ها گزارش کردند که چوی سن سیل، از دوستان نزدیک رئیس‌جمهور، با استفاده از موقعیت خود به اعمال نفوذ در انتصاب مشاوران رئیس‌جمهوری و همچنین سوءاستفاده مالی به نفع بنیادهای غیرانتفاعی زیر نظر خود مبادرت کرده است. این رسوایی به تظاهرات بزرگ چند صد هزار نفری در سئول منجر شد که شنبه گذشته شاهد ششمین مورد آن بودیم. حال مشخص شده است که خود رئیس‌جمهور در این فساد دست داشته و پای شرکت‌های بزرگ کره‌ای هم به میان کشیده شده است. با جلسه دیروز در پارلمان کره، استنطاق از مدیران صنایع بزرگ نیز آغاز شده است. تایید شده است که ۵۳ شرکت کره‌جنوبی مبالغی را به عنوان کمک در اختیار ۲ بنیاد مرتبط با رئیس‌جمهور قرار داده‌اند. هو چانگ سو، رئیس شرکت انرژی جی‌اس و رئیس اتاق صنایع کره‌جنوبی دیروز در پاسخ به سوالاتی درباره کمک به بنیادهای مرتبط با چوی دوست نزدیک رئیس‌جمهور گفت: «در کره‌جنوبی این واقعیت را نمی‌توان انکار کرد که اگر دولت از یک شرکت تجاری درخواستی بکند، شرکت دشوار بتواند به آن پاسخ رد بدهد».